TAU - VASTENBEZINNING 2021

Verhaal van de echte vreugde

WEEK 1:

MACHT EN KENNIS

ER KOMT EEN BODE MELDEN…

Elke week lezen we een nieuw fragment uit het verhaal van de echte vreugde.

> *"Er komt een bode melden*
> *dat alle professoren van Parijs*
> *tot de orde zijn toegetreden.*
>
> *Schrijf op: dat is geen echte vreugde.*
>
> *Hetzelfde zegt hij*
> *van alle prelaten van over de Alpen,*
> *van alle aartsbisschoppen en bisschoppen,*
> *van de koning van Frankrijk*
> *en de koning van Engeland.*
>
> *Schrijf op, dat is geen echte vreugde."*

EEN MACHTIGE EN INVLOEDRIJKE ORDE

H. Bonaventura (Wikipedia)

Als ordestichter zou je
voor minder blij zijn:
de meest gerespecteerde kennis
en de hoogste kerkelijke
en de hoogste wereldlijke macht
treden toe tot je orde.

Dat geeft perspectief
op de toekomst
want ook je orde zal delen
in die kennis en macht!
Een vreugdevol vooruitzicht!

Kennis en macht zijn belangrijk.
Kennis van wetenschappers
loodst ons bijvoorbeeld
door de huidige crisis.

Als ‘macht’ gezag wordt,
dient het de gemeenschap.
Gezag en verantwoordelijkheid
horen samen.
Niks mis met kennis,
niks mis met gezag.
Tenzij het in strijd komt
met ‘mindere zijn’…

LUCHTKASTELEN

Bouwen op macht en kennis
is voor Franciscus een illusie.
Wie zijn vreugde laat afhangen van macht,
is als iemand die bouwt op zand en water.
In zijn brief aan de groten der aarde
geeft Franciscus goede raad
aan al wie macht draagt:
“Sta er goed bij stil
dat de dag van de dood nadert (...),
wanneer de dag van de dood komt,
zal alles wat zij dachten te bezitten,
van hen afgenomen worden.” (BrStad2.4)

In diezelfde brief vraagt hij hen:
“dat u omwille van de zorgen
en bekommernissen die u uiteraard heeft,
de Heer niet aan de vergetelheid prijsgeeft.” (BrStad3)

Franciscus zet de machtigen op hun plaats:
hun macht is tijdelijk en beperkt.
De Heer is de machtige, de al-machtige, de eerste.
Hij is de Allerhoogste, almachtige Heer.
Wie macht heeft kan denken
dat hij de wereld als atlas
op de schouders draagt.
Maar Hij draagt de wereld,
voorbij al onze inspanningen,
zorgen en bekommernissen.

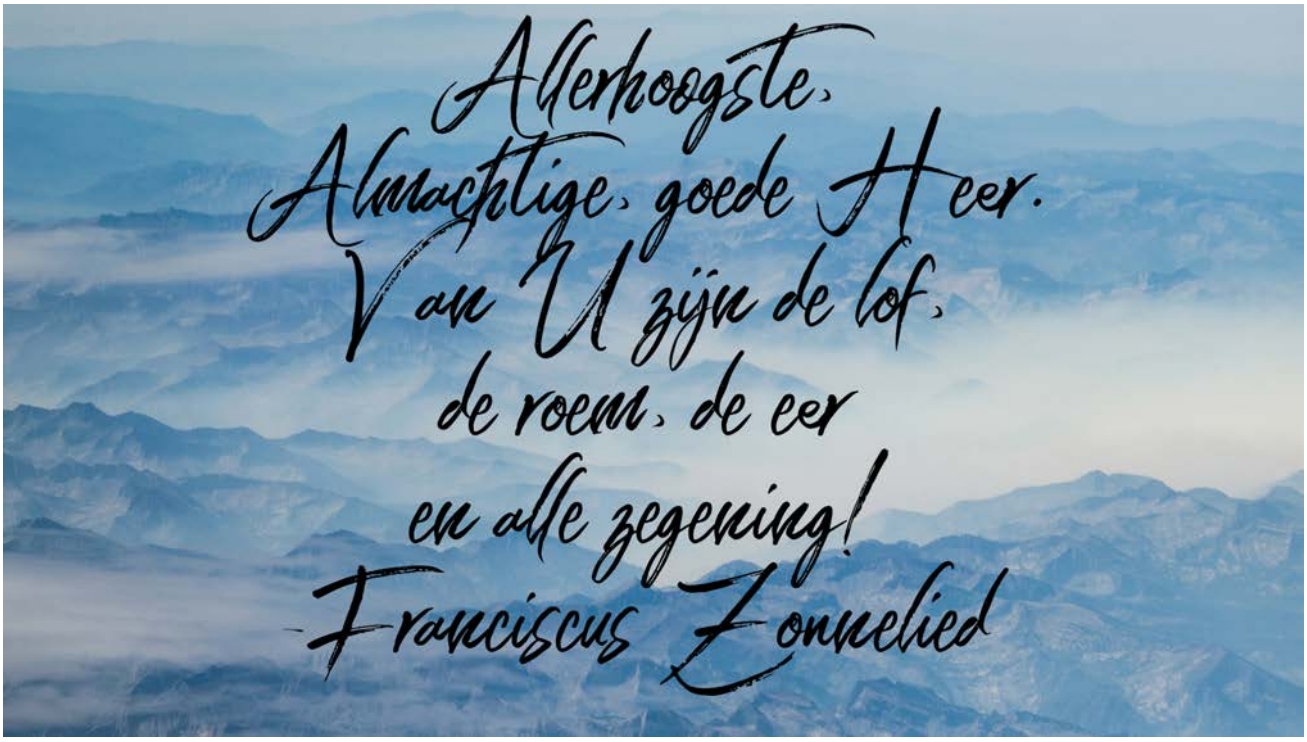

Macht en rijkdom

Is de verleiding van de macht alleen
iets voor de machtigen der aarde?
Nee, ieder van ons kent
de verleiding van de macht.
Wij weten zo goed hoe anderen moeten zijn,
wat anderen moeten doen.

Met kennis uit geleende krantenwijsheid
overdonderen wij onze gesprekspartner.
We kruipen in onze slachtofferrol
en projecteren onze frustraties op anderen.

Er zijn zoveel manieren
om macht uit te oefenen op anderen.
We krijgen dan misschien wel gelijk
of onze omgeving kijkt naar ons op.

Maar echte vreugde?
Nee, dat biedt dit soort macht ons niet.

Ook onze rijkdom biedt ons geen échte vreugde
want ook onze rijkdom is kwetsbaar en broos.
Een klein virusje brengt onze individuele
en collectieve rijkdom in gevaar.

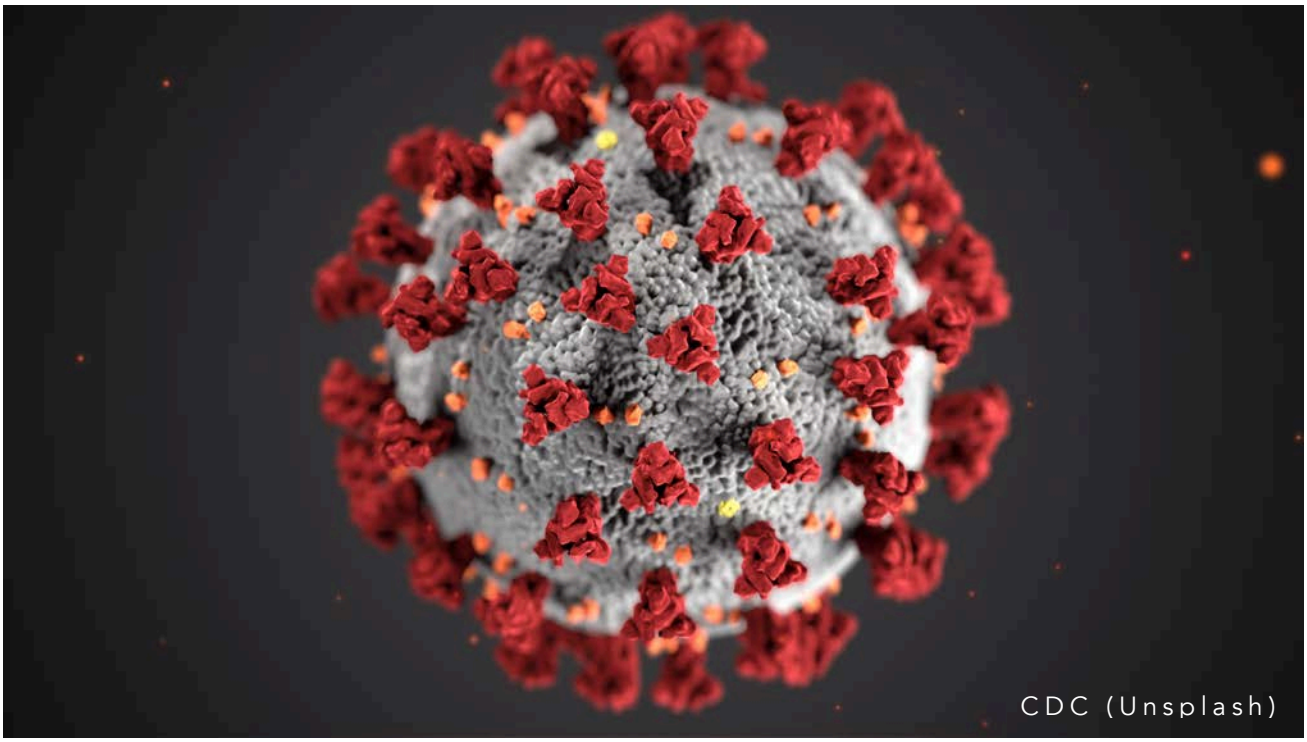
CDC (Unsplash)

ONZE POSITIE VRIJWAREN?

‘De dag van de dood nadert’
Het kan er ons aan herinneren
dat de wereld verder draait, ook zonder ons.
Onze geliefden zullen hun weg vinden
ook al moeten ze onze goede raad missen.

Ook wij verzuipen soms
in onze zorgen bekommernissen
en geven de Heer aan de vergetelheid prijs.
We denken dat we het zelf moeten oplossen
en verliezen de mogelijkheden uit het oog
die het leven ons biedt.
Kennis, macht, rijkdom en aanzien hebben
alleen maar kwetsbare vreugde te bieden.

Dat soort vreugde is afhankelijk van positie
en waardering die anderen ons geven.
Zolang we gelijk krijgen of onze positie vrijwaren,
ervaren we voldoening.
Maar niets blijft duren!

Kennis en macht zijn voor Franciscus
geen garantie voor échte vreugde.
Echte vreugde ligt elders.

TER OVERWEGING

Waar oefen ik door mijn **kennis** macht uit over anderen? Wat gebeurt er met mij als anderen mij tegenspreken? Hoe reageer ik dan?

Heb ik al eens vreugde gekend in het **on-machtig** omgaan met anderen? Als ik anderen de vrijheid gun om hun eigen weg te gaan bijvoorbeeld?

Wat gebeurt er met mij als ik mij **machte-loos** voel? Als ik geen greep heb op mijn eigen situatie of op die van anderen? Hoe ga ik daarmee om? Kan machte-loosheid een bron van vreugde zijn?

Kan ik mijn **'zorgen en bekommernissen'** loslaten en 'de Heer niet uit het oog verliezen'? Welke plaats krijgen mijn 'zorgen en bekommernissen' in mijn leven?

Wat heb ik vandaag/deze week/deze maand gekocht? Kocht ik **'hebbedingen'** die ik niet echt nodig had maar die mij een goed gevoel geven doordat ik ze 'heb'.

Giotto-cyclus (San Francesco basiliek Assisi)